

Novohrad-Nógrád Geopark

FÖLDTUDOMÁNYI, TERMÉSZETI ÉRTÉKEK
GEOLOGICKÝCH A PŘÍRODNÝCH HODNŮT
GEOLOGICAL AND NATURAL VALUES

Ősi világ határok nélkül

TERMÉSZTES KÖRNYEZETMŰEMLÉKEK, VÉGVÁRAK
GEOLÓGIAI KÉPZŐDMÉNYEK RÉGÉSZETI LELETEK

A Novohrad - Nógrád Geopark, az Európai Geopark Hálózat és az UNESCO Globális Geopark Hálózat első, kezdetétől fogva nemzetközi (határon átnyúló) geoparkja.

Bolygónkon számos olyan terület található, mely feltárja a tudomány és a nagyközönség számára Földünk 4,6 milliárd éves történetének fejezeteit, nyomait.

A geoparkban több, földtudományi szempontból jelentős ilyen emlék maradt fenn, melyek egyben lenyűgöző látványt is nyújtanak. A geopark szervezet feladata a terület földtudományi, táji, természeti, ökológiai, archeológiai, történelmi és kulturális értékeinek megőrzése, bemutatása, geoturisztikai terméké formálása, ezáltal a helyi gazdaság fejlesztése.

- Települések / Osady / Settlements: 91
- Terület / Plocha / Area: 1.598 km²
- Lakosság / obyvatelov / population: 144.565
- 167 geosites

Staroveký svet bez hraníc

Novohrad - Nógrád geoparkov je prvou geoparkov v Európskej sieti geoparkov a globálnej sieti geoparkov UNESCO v spolupráci, ktorá bola medzinárodná geoparkov od začiatku.

V našej planéte existujú oblasti, kde vedci a verejnosť môžu odhaliť kapitoly a stopy 4,6 miliardy Zeme-ročnej histórii.

V geoparkov je niekoľko miest krajiny-vedeckého významu, ktoré tiež poskytujú nádherný pohľad. Organizácia zodpovedná za vedenie geoparkov zachováva a prezentuje geologické, krajinu, prírodné, ekologické, archeologické, historické a kultúrne dedičstvo a integruje všetky tieto tvoriť geo-turistickej ponuky, a tým rozvoja miestnej ekonomiky.

Ancient world without borders

Novohrad - Nógrád Geopark is the first geopark in the European Geoparks Network and Global Geoparks Network assisted by UNESCO that has been an international (cross-border) geopark from the beginning.

In our planet there are areas where scientists and the public can uncover the chapters and traces of Earth's 4.6 billion-year history.

In a geopark there are several sites of earth-scientific importance which also provide a spectacular sight. The organization in charge of the geopark management preserves and presents geological, landscape, natural, ecological, archaeological, historical and cultural heritage and integrates all these to form geo-touristic offers, thereby developing the local economy.

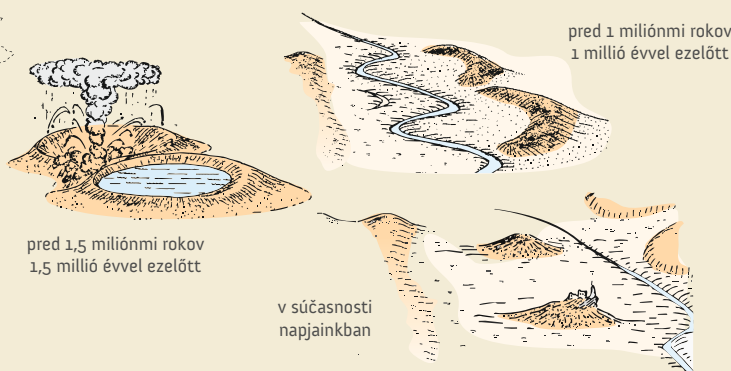

Filakovo
Slovakia - Novohrad
GPS
N 48° 16.283'
E 19° 49.483'
203 m
Info: +421-(0)47-4382016

Vár az egykori vulkánon

A FÜLEKI VÁRHEGY

A várat egy tűzhányó kráterfalának maradványaira építették. A tűzhányó heves kitörései felszaggatták az aljzatot képező homokkővet, a feltörő vulkáni törmelék pedig vízzel is érintkezett. A vár falai alatt élénk tárulnak a kráter belső lejtőjének lapilli tufa rétegei, helyenként átégetett peremű homokkő bombákkal. A vár felső részén egy szeizmikus rengések által lecsúszott tömböt is megfigyelhetünk.

Hrad na bývalej sopky

FILAKOVSKÝ HRADNÝ VRCH

Hrad postavili na zvyšku tufového valu bývalého sopečného krátera. Prudké sopečné erupcie vytrhávali aj časti pieskovcov z podložia, pričom vyvrhnuté sopečné úlomky prichádzali do styku s vodou. Pod hradnými múrmi sú odkryté vrstvy lapilových tufov vnútorného svahu krátera miestami s bombami pieskovcov s prepáleným lemom. Vo vyššej časti svahu môžeme pozorovať aj seizmickými otrasmí skĺznuté teleso sopečných uloženín.

Castle on the ancient volcano

CASTLE HILL OF FILAKOVO

The castle was built on the remnant of volcanic crater tuff wall, which centre lied westward from here. Intense volcanic eruptions plucked up the pieces of sandstone out of the background and the erupted volcanic material came into contact with water. Under the castle wall the lapilli tuff beds of the inner slope of crater are uncovered, sporadically with the sandstone bombs with burnt hem. In the upper part of castle, a slid block originated by earthquake can be also observed.

Lipovany

Slovakia - Novohrad
GPS
N 48° 13.217'
E 19° 42.500'
216 m
Info: +421-(0)47-4382016

A sekély tenger emlékei

NAGYROMHÁNYI HOMOKKŐ
ÉS CSÁKÁNYHÁZI SZELVÉNY

A földtani bemutatóhelyek feltárják a Paratétisz-tenger partvidékének sekély vizében 20 millió évvel ezelőtt létrejött homokkővek jellegzetes kifejlődéseit. Nagyromhány mellett kagylómaradványokat és érdekes homokkőgömböket tartalmaznak, Csákányháza határában pedig egy földtani szelvény tárja fel a tenger visszahúzódását és a szárazföldi kavics- valamint homokrétegek leülepedését. A szelvény végén tavi és mocsári üledékek is fennmaradtak, amelyekből jó minőségű barnaszén jött létre. A szén a 20. század elején bányászták is.

Čakanovce

Slovakia - Novohrad
GPS
N 48° 12.800'
E 19° 48.883'
243 m
Info: +421-(0)47-4382016

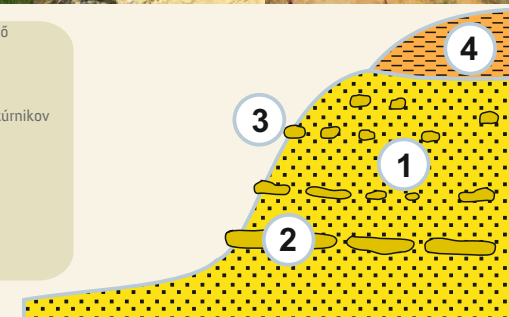
Spomienky na plytké more

LIPOVIANSKE PIESKOVCE A
ČAKANOVSKÝ PROFIL

Náučné geologické lokality predstavujú ukážky typického vývoja pieskovcov, ktoré sa pôvodne usadili v pobrežnej oblasti plytkého mora Paratethys pred 20 miliónmi rokov. V lipovianskych pieskoch pri obci Lipovany sa v nich zachovali odtlačky lastúrníkov, ale sú odtiaľto známe aj zaujímavé pieskovcové gule. Pri Čakanovciach je odkrytý geologický profil, na ktorom je sledovateľný ústup mora a nástup suchozemských riečnych štrkov a pieskov. Na konci profilu sa vyskytujú aj usadeniny jazier a močiarov, v ktorých sa vytvorili sloje hnedého uhlia. Uhlie ťažili na začiatku 20. storočia.

- 1 Nagyromhányi homokkő
lipovianske pieskovce
Lipovany sandstone
- 2 kagylós homokkőpad
lavica s odtlačkami lastúrníkov
bed with shells
- 3 homokkőgömbök
pieskovcové gule
sandstone spheres
- 4 Csákányházi rétegek
čakanovské vrstvy
Čakanovce beds

Pecten maximus

Memories of the shallow sea

SANDSTONE OF LIPOVANY,
THE ČAKANOVCE BEDS

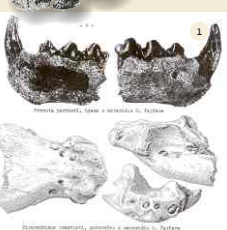
The educational site discovers the typical development of Lipovany Sandstone, the sediment on the coastal part of shallow sea called Paratethys, 20 million years ago. In the lower part of outcrop, a bed with shells has been preserved. In the sandstones some spherical and loaf-shape bodies occur, in which the shells were dissolved and the surrounding sandstone was solidified by the calcareous solution. The sandstone is covered by siltstone, which sedimented in deeper sea, therefore its shells have thinner wall. The siltstone is called as Čakanovce Beds.

Hajnáčka

Slovakia - Novohrad
GPS
N 48° 13.083'
E 19° 57.317'
295 m

Info: +421-(0)47-4382016

Ajnácskő környéki vulkánok

EGYKORI TŰZHÁNYÓK NYOMÁBAN

Az Ajnácskő környéki tűzhányóknak mára már csak maradványai találhatók. A 2-5 millió éves vulkánok krátereit elhordták a patakok és részlegesen lepusztultak az alattuk található lávacsatornák kitöltései is, amelyek Ajnácskőn és Sőregen hatalmas sziklaszirtként merednek az égnek. A Szárkőn az egykori kráter lávakitöltése maradt fenn, látványos bazaltoszlopokkal, a Csontos-árokban pedig a kráter üledékei értékes harmadidőszaki tapírok, masztodonok és orrszarvúk csontmaradványaival. Legfiatalabb, 1,4 millió éves, a ragácsi tűzhányó, amelynek salakjában vulkáni barlang és gázokat kivezető kürtő található.

Sopky v okolí Hajnáčky

PO STAROVEKEJ SOPKY

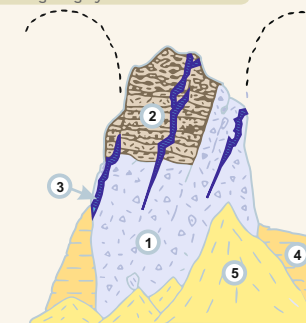
Z bývalých sopiek v okolí Hajnáčky sa v súčasnosti zachovali len zvyšky. Krátery 2-5 miliónov rokov starých sopiek odniesli potoky a čiastočne sa obnažili aj ich prírodné kanály (sopúchy), ktoré v súčasnosti vyčnievajú nad okolitým terénom vo forme osamotených brál. Také sú bralá v Hajnáčke a v Šuriciach. Na Steblovej skale sa zachovala lávová výplň krátera s mohutnými bazaltovými stĺpmi a v Kostnej doline usadeniny kráterového jazera so zvyškami treťohorných tapírov, nosorožcov a mastodontov. Najmladšia sopka Ragáč s vekom 1,4 miliónov rokov, je pomerne najzachovalejšia. V sopečných troskách tu nájdeme vulkanickú jaskyňu i komín, cez ktoré vychádzali sopečné plyny a pary do ovzdušia.

Volcanoes of Hajnáčka

TRACING ANCIENT VOLCANOES

Fordítás alatt.

Rez Sovím hradom v Šuriciach
A sőregi Bagolyvár metszete

- 1 tufová výplň sopúcha a vulkáni csatorna tufás kitöltése
- 2 tufové vrstvy kráterového jazera a krátertó tufarégei
- 3 bazaltové žily bazalttelérek
- 4 pieskovec homokkő
- 5 sutina törmelék

Šomoška

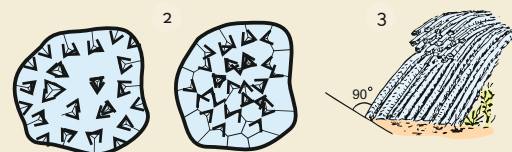
Slovakia - Novohrad
GPS
N 48° 10,242'
E 19° 51,378'
461 m
Info: +421-(0)47-4382016

Somoskő

ÉS A MACSKALYUK KŐBÁNYA

A bazaltorgona öt- és hatszögletű oszlopai egy 4 millió éves tűzhányó kráterében jöttek létre a láva felszín alatti lassú lehűlése következtében. Az oszlopos elválás a bazaltira jellemző, sajátosan hajlott formája azonban európai ritkaságnak számít. Feltárását a vár építéséhez használt nyersanyag fejtesének köszönheti. A Macskalyuk tanösvénye bemutatja a terjedelmes medvesi bazalttakaró jellegét és az ország legnagyobb kőbányájának művelését.

Šomoška

ŠOMOŠKA A KAMEŇOLOM
MAČACIA

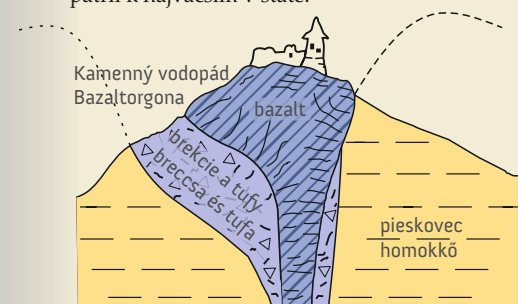
Šomoška

AND THE MAČACIA QUARRY

Fordítás alatt.

Známy Kamenný vodopád vznikol pred 4 miliónmi rokov z bazaltovej lávy, ktorá stuhla v kráteri bývalej sopky pod zemským povrchom. Päť- až šesťboká stĺpovitá odlučnosť sa vytvára pri pomalom chladnutí lávy, je charakteristická bre bazalt, avšak v takejto ohnutej forme sa radí medzi európske unikáty. Bazaltové stĺpy boli odkryté ťažbou suroviny pri výstavbe hradu. Náučný chodník Mačacia nám predstaví charakter rozsiahleho lávového pokrovu Medveša a spôsob ťažby bazaltu v kameňolome, ktorý patril k najväčším v štáte.

Salgó

Magyarország - Nógrád
GPS
N 48° 14.465'
E 19° 84.713'
625 m

Info: +36 32 423-303

Salgó

A VÁRSZIKLA TÖRTÉNETE

A 625 m magas Salgó hegy mintegy 5 millió évvel ezelőtt működött tűzhányó maradványa, az egykori vulkáni kúp már lepusztult. Kitörése első szakaszában szökőkút-szerűen lövellte a kőzetolvadékát (láva) a magasba, majd a visszahulló izzó kőzetdarabokból és forró vulkáni hamuból összehegedt salakkúpot halmozott fel.

Végül a közel függőleges kürtőcsatornájában (a kráter alatti csőszerű szállító csatorna) megrekedt a bazalt láva, amely kihűlésekor fellépő zsugorodása miatt oszlopos szerkezetűvé repedezett. A vulkáni működés megszűnését követően a lazább szerkezetű kúp lepusztult, feltárult a kürtőcsatorna kitöltés. Az oszlopok felszínén sárgás színű, szemcsés szerkezetű zárványok is megfigyelhetők, amelyek a kb. 70 km mélységből jutottak a felszínre, a nagy sebességgel feláramló magmában nem volt idejük feloldódni.

Salgó

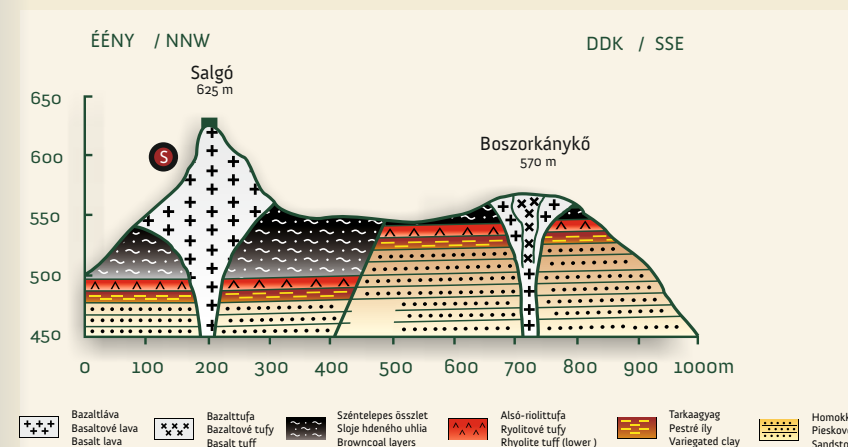
HRAD ROCKOVEJ HISTÓRIE

Salgó, 625 m vysoký kopec, je zvyškom činnej sopky spred asi 5 miliónov rokov. Bývalý sopečný kužeľ už nie je viditeľný, zanikol. V prvej fáze výbuchu láva vytryskla do vzduchu ako fontána, neskôr sa z horúcich kusov kameňa a sopečného popola vytvoril troskový kužeľ. Nakoniec v takmer kolmom kanálovom komíne (tubulárny kanál krátera) uviazla čadičová láva, ktorá pri chladnutí stuhla do tvaru stĺpov, čo sa nazýva stĺpovitá odlučnosť. Po skončení sopečnej činnosti voda, ľad, vietor zničili nie príliš pevný povrch sopečného kužeľa a za milióny rokov odkryli výplň komínového kanálu. Na povrchu stĺpovmožno pozorovať žltkasté inklúzie so zrnitou štruktúrou, ktoré sa vďaka vysokej rýchlosti magmy dostali na povrch zo zemského plášťa z hĺbky cca. 70 km.

Salgó

THE STORY OF THE CASTLE - CLIFF

The 625 m high peak of the solitary Salgó is the exposed inner core of a 5 million yearold eroded volcano. At the beginning of the Salgó volcano's activity the molten rock as lava reached the surface and its fountainlike eruption spewed fiery rock fragments and hot volcanic ash to the air, which accumulated on the surface as a welded scoria, cinder cone. Then basalt lava intruded the cone. Its original temperature was near 1200 oC. During cooling its material got shrunk, which developed a fracture network causing the formation of columns. After millions of years' of weathering, erosion exposed the columnar channel filling. In the matrix of it one can see yellowish coloured fragments, inclusions. The sudden outburst of the volcano carried them to the surface from the depth of 70km, so fast, that they could not dissolve in the molten rock.

Kazár

Magyarország - Nógrád
GPS
N 47° 56', 795'
E 20° 30', 420'
346 m

Info: +36 32 423-303

Kazár „badland”-je

HOLDBÉLI TÁJON

Kazártól északra egy hektárnyi fehér színű, növényzet nélküli, holdbéli tájra emlékeztető barázdált terület tárul elénk (1). Mintegy 20 millió évvel ezelőtt -heves, robbanásos vulkáni működés során- forró gázokkal telített, izzó olvadék-foszlányokból és apró törmelékdarabokból álló, pusztító magmá felhő hömpölygött végig a felszínen (2). Az apró horzsakövekből és vulkáni hamu szemcsékből álló ignimbrit (kőzettani neve riolittufa) felszínét a lehulló csapadékvizek fokozatosan felszabdalták. Mély, eróziós árkok és völgyek jöttek létre, ezek oldalain a völgyekre merőleges barázdák alakultak ki (3). Ezen a kőzetfelszínen nem képződik talaj, a növénytakaró sem marad meg, azaz terméketlen. A felszínalaklattal foglalkozó tudomány „badland”-nek, azaz „rossz földnek” nevezi.

„Badland” z Kazáru

NA MESIACI-AKO TERÉNNÉ

Severne od obce Kazár sa na ploche 1 ha rozprestiera biela mesačná krajina bez rastlinného krytu (1). Hornina sa vytvorila pred 20 miliónmi rokov, keď prudko vybuchujúca sopka zo seba vyvrhla aj horúci oblak s drobnými vulkanickými úlomkami, ktorý sa ničivo šírila na povrchu v širšom okolí sopky (2).

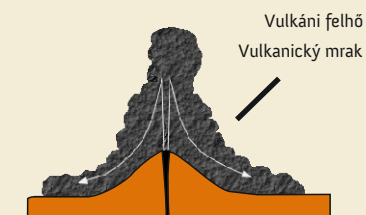
Vznikol z neho ryolitový tuf, ktorý sa skladá z vulkanického popola a drobných sopečných úlomkov. Povrch málo súdržnej horniny zrážkové vody ľahko rozbrázdili, preto sa v nej vytvorili hlboké výmoľové jarky a erózne brázdy (3).

Rastliny sa na nej neudržia, preto sa tu nevytvára ani pôda a zem je neúrodná. V anglickej literatúre sa označuje ako badland, čiže „zlá zem”.

Badland of Kazár

ON MOON-LIKE TERRAIN

Beillesztendő.

Sámsonháza

Magyarország - Nógrád
GPS
N 47° 59.460'
E 19° 43.033'
187 m
Info: +36 32 423-303

A kőbánya története

SÁMSONHÁZA

A Sámsonháza környéki 15 millió éves vulkanizmus láva-kőzetét jó hasadása, nagy szilárdsága és felszíni hozzáférhetősége miatt már a középkorban is bányászták. Az andezit a XIX. századtól útépitésre használták. Az ország első kőbányakatasztere alapján az 1900-as évek elején 200 m³/év andezit termeltek ki a bányából, melynek mennyisége az 1970-es évek elején (a bánya bezárása előtti időszakban) 2 200-11 800 m³/év között ingadozott. A bányához nem kellett törőüzem, mert az andezit repedezettsége miatt a kitermelés során önmagától felaprózódott.

A kőbánya híres geológiai bemutatóhellyé vált, a falában feltáruló, szórt vulkáni törmelékes és lávakőzetek, valamint a rájuk települő sekélytengeri mészkő rétegek látványos rétegződése miatt. A rétegek 20-25 o-os, DK-i irányú dőlésűek. Az egykori környezet leginkább a jelenlegi is működő Stromboli vulkánéhoz hasonlítható.

A bányán belül 6 db ismertető tábla részletezi az ősi vulkáni tevékenységet.

Príbeh kameňolomu

SÁMSONHÁZA

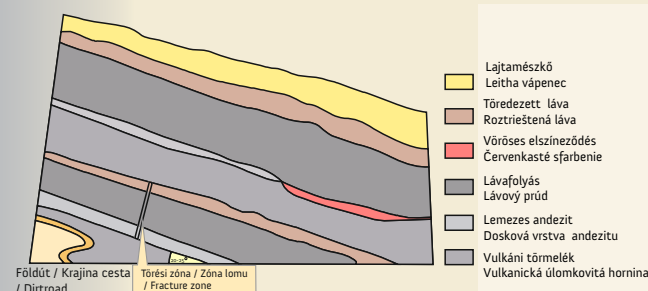
Približne 15 miliónov rokov starú sopečnú vulkanickú horninu v Sámsonháza ťažili pre jej dobrú štiepatelnosť, vysokú pevnosť povrchu a dobrý prístup už v stredoveku. Andezit v devätnástom storočí, používali na výstavbu ciest. Podľa starej banskej mapy tu v roku 1900 vyťažili 200 m³/rok andezitu, v roku 970 (doba pred uzatvorením lomu) kolísal objem medzi 2 200-11 800 m³/rok.

K bani nebola potrebná prevádzka na jeho spracovanie, pretože andezit sa počas ťažby sám triestil.

Lom sa stal slávnou geologickou lokalitou pre rozptýlené sopečné horniny v stene lomu, ako aj pre veľkolepé vápencové vrstvy stratifikácie. Vrstvy sú v 20-25 stupňového sklonu, juhovýchodne čo vysvetľuje aj naklonenie vrchu.

Niekdajšie prostredie sa najviac podobná aj dodnes činnej sopky Stromboli.

V bani je rozložených 6 informačných tabúľ s opisom starovekej sopečnej činnosti.

Üreg az andezit lávában
Dutina v andezit lávy
Cavity in andesite lava

The story of the quarry

SÁMSONHÁZA

The andesite lava rock of the 15 million years old volcano of Sámsonháza, because of its high quality as building stone, was quarried already in the Middle Ages. The andesite was used for road constructions from the XIX.th century. Annual output was 200m³ at the beginning of the last century which increased to 2 200-11 800m³ by the middle of the 1970s, when the quarry was closed.

There was no need for breaking machines, the andesite fell apart to the desired sizes along its cracking lines during the quarrying. Because of its geological profile of twice alternating volcanic fragmentary and lava beds and the overlaying shallowsea limestone layers the closed quarry has become a famous geosite. The strata dip to the SE with the angle of 20-25 .

The paleoenvironment was similar to the present time Stromboli volcano's. There are 6 interpretative signs within the quarry, explaining the prehistoric volcanic activity.

Bér

Magyarország - Nógrád
GPS
N 47° 51.935'
E 19° 28.749'
385 m

Info: +36 32 423-303

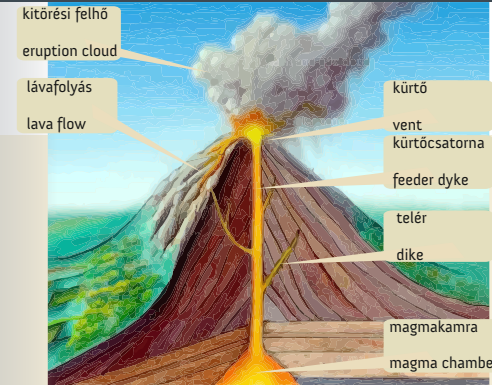

A béri „andezitcsúszda”

BÉRI NAGY-HEGY

A Cserhát vidékét 15 millió éve változó mélységű tenger borította. A tengeri környezetben hasadékok nyíltak fel, melyekből izzó kőzetolvadék (magma) tört felszínre. A 2 millió éven keresztül ismétlődő vulkáni működés után a tenger visszahúzódott. Elkezdődött a felszíni kőzetek pusztulása, elérte a vulkánok belső zónáját is. Feltáruultak a sugárirányban húzódó telérek (4), a tűzhányókat tápláló egykori kúrtócsatornák „megkövesült” maradványai és a (kőzetlemezek távolodása miatt keletkező) hasadékvulkánok gyökérszónái (3). A vulkáni Cserhát egy andezites vulkáni mezőt mutat be, sajátos alulnézetből.

A felszín felé tölcészerűen kinyúló magmacsatornában a magma hajlott oszlopokként merevedett meg, mivel az oszlopok merőlegesek a hűtőfelületre. A hajlott oszlopok tetején megjelennek a fekvő oszlopok is. A kuriózumnak számító szerkezet – az andezitben ritka az oszloposság, még ritkább a hajlott oszloposság, ezek a struktúrák inkább a bazaltja jellemzőek - kőbányászatnak köszönhetően került a felszínre.

„Andezitová šmýkacka”

BÉR

A Cserhát vidékét 15 millió éve változó mélységű tenger borította. A tengeri környezetben hasadékok nyíltak fel, melyekből izzó kőzetolvadék (magma) tört felszínre. A 2 millió éven keresztül ismétlődő vulkáni működés után a tenger visszahúzódott. Elkezdődött a felszíni kőzetek pusztulása, elérte a vulkánok belső zónáját is. Feltáruultak a sugárirányban húzódó telérek (4), a tűzhányókat tápláló egykori kúrtócsatornák „megkövesült” maradványai és a (kőzetlemezek távolodása miatt keletkező) hasadékvulkánok gyökérszónái (3). A vulkáni Cserhát egy andezites vulkáni mezőt mutat be, sajátos alulnézetből.

A felszín felé tölcészerűen kinyúló magmacsatornában a magma hajlott oszlopokként merevedett meg, mivel az oszlopok merőlegesek a hűtőfelületre. A hajlott oszlopok tetején megjelennek a fekvő oszlopok is. A kuriózumnak számító szerkezet – az andezitben ritka az oszloposság, még ritkább a hajlott oszloposság, ezek a struktúrák inkább a bazaltja jellemzőek - kőbányászatnak köszönhetően került a felszínre.

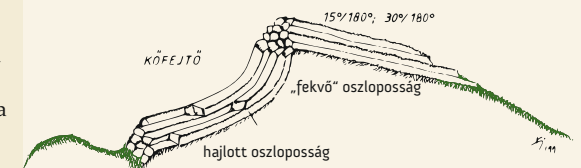
The andesite-slide

BÉR

A Cserhát vidékét 15 millió éve változó mélységű tenger borította. A tengeri környezetben hasadékok nyíltak fel, melyekből izzó kőzetolvadék (magma) tört felszínre. A 2 millió éven keresztül ismétlődő vulkáni működés után a tenger visszahúzódott. Elkezdődött a felszíni kőzetek pusztulása, elérte a vulkánok belső zónáját is. Feltáruultak a sugárirányban húzódó telérek (4), a tűzhányókat tápláló egykori kúrtócsatornák „megkövesült” maradványai és a (kőzetlemezek távolodása miatt keletkező) hasadékvulkánok gyökérszónái (3). A vulkáni Cserhát egy andezites vulkáni mezőt mutat be, sajátos alulnézetből.

A felszín felé tölcészerűen kinyúló magmacsatornában a magma hajlott oszlopokként merevedett meg, mivel az oszlopok merőlegesek a hűtőfelületre. A hajlott oszlopok tetején megjelennek a fekvő oszlopok is. A kuriózumnak számító szerkezet – az andezitben ritka az oszloposság, még ritkább a hajlott oszloposság, ezek a struktúrák inkább a bazaltja jellemzőek - kőbányászatnak köszönhetően került a felszínre.

Az andezit oszloposságának rendszere a kőfejtőben

Ipolytarnóc

Magyarország - Nógrád
GPS

N 48° 13.787'
E 19° 39.570'
217 m

Info: +36 32 454-113

Web: ipolytarnoc.kvvm.hu

A béri „andezitcsúszda”

BÉRI NAGY-HEGY

A Cserhát vidékét 15 millió éve változó mélységű tenger borította. A tengeri környezetben hasadékok nyíltak fel, melyekből izzó kőzetolvadék (magma) tört felszínre. A 2 millió éven keresztül ismétlődő vulkáni működés után a tenger visszahúzódott. Elkezdődött a felszíni kőzetek pusztulása, elérte a vulkánok belső zónáját is. Feltártak a sugárirányban húzódó telérek (4), a tűzhányókat tápláló egykori kürtőcsatornák „megkövesült” maradványai és a (kőzetlemezek távolodása miatt keletkező) hasadékvulkánok gyökérszónái (3). A vulkáni Cserhát egy andezites vulkáni mezőt mutat be, sajátos alulnézetből.

A felszín felé tölcészerűen kinyúló magmacsatornában a magma hajlott oszlopként merevedett meg, mivel az oszlopok merőlegesek a hűtőfelületre. A hajlott oszlopok tetején megjelennek a fekvő oszlopok is. A kuriózumnak számító szerkezet – az andezitben ritka az oszloposság, még ritkább a hajlott oszloposság, ezek a struktúrák inkább a bazaltja jellemzőek - kőbányászatnak köszönhetően került a felszínre.

„Andezitová šmýkacka”

BÉR

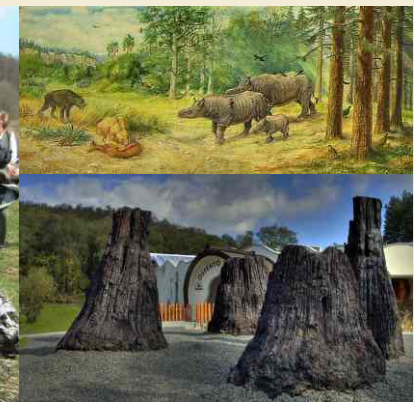
A Cserhát vidékét 15 millió éve változó mélységű tenger borította. A tengeri környezetben hasadékok nyíltak fel, melyekből izzó kőzetolvadék (magma) tört felszínre. A 2 millió éven keresztül ismétlődő vulkáni működés után a tenger visszahúzódott. Elkezdődött a felszíni kőzetek pusztulása, elérte a vulkánok belső zónáját is. Feltártak a sugárirányban húzódó telérek (4), a tűzhányókat tápláló egykori kürtőcsatornák „megkövesült” maradványai és a (kőzetlemezek távolodása miatt keletkező) hasadékvulkánok gyökérszónái (3). A vulkáni Cserhát egy andezites vulkáni mezőt mutat be, sajátos alulnézetből.

The andesite-slide

BÉR

A Cserhát vidékét 15 millió éve változó mélységű tenger borította. A tengeri környezetben hasadékok nyíltak fel, melyekből izzó kőzetolvadék (magma) tört felszínre. A 2 millió éven keresztül ismétlődő vulkáni működés után a tenger visszahúzódott. Elkezdődött a felszíni kőzetek pusztulása, elérte a vulkánok belső zónáját is. Feltártak a sugárirányban húzódó telérek (4), a tűzhányókat tápláló egykori kürtőcsatornák „megkövesült” maradványai és a (kőzetlemezek távolodása miatt keletkező) hasadékvulkánok gyökérszónái (3). A vulkáni Cserhát egy andezites vulkáni mezőt mutat be, sajátos alulnézetből.

A baglyaskői látogató-központ

BÉRI NAGY-HEGY

Salgótarján

Magyarország - Nógrád
GPS

N 48° 13.787'
E 19° 39.570'
217 m

Info: +36 32 454-113
Web: www.bnpi.hu

A Büki Nemzeti Park Igazgatóság Magyarország Szlovákia Határon Átnyúló Együttműködési Program keretében megvalósított projektjével új elemmel gazdagította közönségszolgálati létesítményeinek számát. A HUSK 0801/2.2.1/0216 számú Novohrad-Nógrád Geopark infrastruktúrájának fejlesztése című pályázat magában foglalta egy több, mint 200m²-es belső, 35m²-es külső épülettér kialakítását, továbbá mintegy 100m²-es gazdasági épület megépítését. A Salgótarján Baglyaskő-vár Természetvédelmi Oktató és Bemutatóhely műszaki átadás-átvétele megtörtént, az első látogatók birtokukba vették. A kiállító térben az igazgatóság, valamint a Geopark természeti értékeit, a kapcsolódó természetmegőrzési tevékenység bemutató kiállítás, illetve Salgótarján természetvédelmi mozgalmainak múltját reprezentáló relikviák kapnak helyet. A kiszolgáló létesítményekben többek között sérült állatok befogadására alkalmas terek kerültek kialakításra. Az épületet körülvevő természetvédelmi közpark 3ha-os területéből mintegy 0,5ha a Baglyaskő névre hallgató természetvédelmi terület. Ennek kiemelkedő jelentőségét a "vulkáni embrió" és a benne található bazaltbarlang adja. Gyarapítja a terület értékeinek számát a középkori vármaradvány, valamint az őskori régészeti lelőhely. A kert többi részén a Kárpát-medence őshonos fás szárú növényei kerülnek bemutatásra. A közpark nyitvatartási rend szerint szabadon látogatható.

„Andezitová šmýkacka“

BÉR

Riaditeľstvo Národného parku Bükky v rámci programu cezhraničnej spolupráce Maďarsko-Slovensko novým prvkom obohatilo svoje verejnoprospešné servisné zariadenia. Projekt „Rozvoj infraštruktúry Novohrad-Nógrád Geoparku HUSK 0801/2.2.1/0216“ zahŕňa stavbu s interiérom budovy na ploche 200 m², s exteriérom 35m² a s hospodárskou budovou na ploche 100m². Stavbu s názvom Náučná lokalita Baglyaskő-vár pri Salgótarjáne už odovzdali verejnosti a prví návštevníci si ju aj prezreli. Vo výstavnej miestnosti sa nachádza expozícia riaditeľstva národného parku, prírodných hodnôt geoparku a na nich nadväzujúca ochrannárska činnosť. V servisných miestnostiach je možné prijímať aj poradené živočíchov. Chránené územie Baglyaskő v okolí lokality predstavuje 0,5 ha z verejného parku s rozlohou 3 ha. Významným prvkom chráneného územia je vulkanická štruktúra s bazaltovou jaskynkou, ale hodnotný je aj zvyšok hradných ruín s archeologickou lokalitou paleolitu. V ostatných častiach parku sú predstavené prapôvodné stromy tejto oblasti. Verejný park je možné navštíviť voľne podľa návštevného poriadku.

The andesite-slide

BÉR

A Cserhát vidékét 15 millió éve változó mélységű tenger borította. A tengeri környezetben hasadékok nyíltak fel, melyekből izzó kőzetolvadék (magma) tört felszínre. A 2 millió éven keresztül ismétlődő vulkáni működés után a tenger visszahúzódott. Elkezdődött a felszíni kőzetek pusztulása, elérte a vulkánok belső zónáját is. Feltártak a sugárirányban húzódó telérek (4), a tűzhányókat tápláló egykori kürtőcsatornák „megkövesült” maradványai és a (kőzetlemezek távolodása miatt keletkező) hasadékvulkánok gyökérzónái (3). A vulkáni Cserhát egy andezites vulkáni mezőt mutat be, sajátos alulnézetből.

